

Od kilkudziesięciu lat nie doczekaliśmy się monograficznej analizy któregoś z licznych periodyków mnożących się po upadku bytu państwowego Rzeczypospolitej Obojga Narodów – w Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim, w Wielkim Księstwie Poznańskim, Galicji, na Litwie, scalających tożsamość narodową w epoce porozbiorowo-przedpowstaniowej [...].

Ze wszystkich zadań stojących przed literaturoznawczym udostępnianiem materiałów właśnie naukowa prezentacja zawartości czasopism jest przedsięwzięciem najbardziej żmudnym, wieloletnim, wymagającym cierpliwej dyscypliny, dużego nakładu pracy, kompletności warsztatu filologicznego. Zadanie jest tym trudniejsze, im dłuższy był żywot opisywanego wydawnictwa, a jego zawartość – bardziej zróżnicowana, bogata i ważna. „Dziennik Wileński” był takim właśnie periodykiem; badaczom literatury nieodmiennie towarzyszyła świadomość wagi oddziaływania i kształtowania estetyki literackiej środowiska twórców i odbiorców miesięcznika przez blisko dwadzieścia lat. Jasne było zarazem, jak wielkie wyzwanie stanowi podjęcie trudu zmierzenia się z bogactwem wielorakiej materii i dokonanie jej naukowego opisu.

Książka Jolanty Kowal jest dziełem doskonałym, zawierającym kompletną analizę swoistości i kontekstów treści literackich i okołoliterackich jednego z najważniejszych czasopism na ziemiach polskich w dobie ponapoleońskiej. Analiza ta otrzymała solidny fundament – owoc wielkiej pracy – imponującą *Bibliografię zawartości literackiej „Dziennika Wileńskiego” z lat 1805–1806 oraz 1815–1830*, w której odnotowano w sumie 724 pozycje w działach: *Poezja; Proza; Publicystyka literacka, krytyka, syntezy i przeglądy (wybór). Bibliografia...* została sporządzona perfekcyjnie wedle sprawdzonych reguł, toteż zyskała postać idealnie przejrzystą i funkcjonalną.

W efekcie dwuczęściowe dzieło Jolanty Kowal jest monografią wyjątkową, o wielkich walorach poznawczych – bezcenną dzięki wprowadzeniu do naszej wiedzy nieobecnych w niej komponentów z rzędu tych, których brak powoduje dotkliwe ograniczenie obrazu rzeczywistości literackiej w Polsce porozbiorowo-przedpowstaniowej oraz procesów kształtujących naszą kulturę i tradycję i narodową tożsamość.

Z recenzji wydawniczej prof. dr. hab. Wiesława Pusza

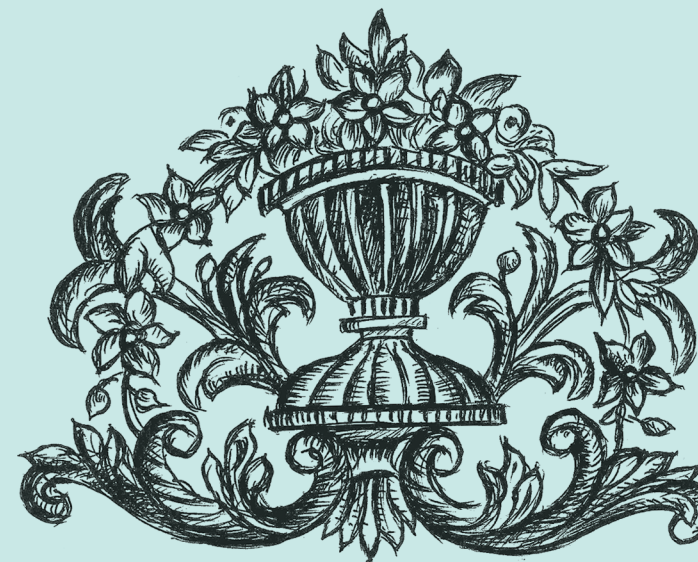

Jolanta Kowal Literackie oblicze „Dziennika Wileńskiego” (1805–1806 i 1815–1830)

Jolanta Kowal

Literackie oblicze „Dziennika Wileńskiego” (1805–1806 i 1815–1830)

*Nobis... sit ita persuasum, nullam morum pestem esse maiorem,
quam ignorantiam et rerum malarum consuetudinem:
contra nihil aeque conformandis moribus conducere,
quam si pectus onustum habuerimus optimarum rerum cognitione.
A.F. Modrzewski, de Rep. emend. I. 8.*

WYDAWNICTWO UNIwersYTETU RZESZOWSKIEGO